

**GOVERNMENT DIPLOMA IN CO-OPERATION AND ACCOUNTANCY AND
CERTIFICATE IN CO-OPERATIVE HOUSING MANAGEMENT**

Friday, 26th May 2023

(Time : 2.00 p.m. to 5.00 p.m.)

(Maximum Marks - 100)

ACCOUNTS

PAPER - II

(Version - English and Marathi)

- N. B.** : (1) All questions are compulsory
(2) Figures to the right indicate full marks
(3) English version will be considered as authentic

1. Form the following Trial Balance as on 31st March 2021 and adjustments given in respect of Seva Sahakari, Nashik. Prepare Trading, Profit and Loss Account and Balance Sheet as on that date. 30

Trial Balance

Name of the Account	Debit Balance (Rs.)	Credit Balance (Rs.)
Share Capital	-	2,45,500
Purchases	9,64,320	-
Transport for purchase goods	21,200	-
Purchase Returns	-	1,000
Sales	-	12,61,250
Sales Returns	1,450	-
Salaries	63,560	-
Insurance	1,500	-
Printing and Stationery	2,865	-
Furniture	91,320	-
Stock on 1st April 2020	24,330	-
Meeting Expenses	2,745	-
Audit Fees	10,000	-
Cash in hand	16,315	-
Bank overdraft	-	32,335
Sundry Debtors	11,320	-
Sundry Creditors	-	8,415
Interest on Overdraft	4,427	-
Shares in DCCB	2,000	-
Sundry Expenses	21,148	-

Trial Balance--contd.

Name of the Account	Debit Balance (Rs.)	Credit Balance (Rs.)
Building Expenses	6,50,000	—
Bank Loan	—	3,00,000
Advertisement Expenses	4,000	—
Bad Debts	500	—
Reserve Fund	—	1,23,400
Electrical Fixture and Fitting	40,000	—
Travelling Expenses	12,000	—
Telephone and Mobile Expenses	21,400	—
Electricity Expenses	5,500	—
Total	19,71,900	19,71,900

Adjustments :--

- (1) Closing Stock on 31st March 2021 Rs. 32,460
 - (2) Education Fund Rs. 1,000 to be provided
 - (3) Prepaid Insurance Rs. 750
 - (4) Depreciate Building at 5%, Furniture at 10%, Electrical Fixture and Fitting 10%
 - (5) Provide Bad and Doubtful Debt Fund at 5% of the book value on Sundry Debtors.
2. (A) Company purchase Machinery Rs. 80,000 on 1st January 2013 and decided to depreciation it at 10% per annum on fixed installment method on 1st January 2015, they decided to depreciation it at 20% per annum on Reducing Balance Method from the beginning and to adjust the difference in depreciation arising from the Change of Method to Profit and Loss Account in the year 2015. The financial year ends on 31st December every year. 10
- Show Machinery Account for 2013, 2014 and 2015.
- (B) From the following details of Seva Vikas Society Ltd., Buldhana prepare Bank Reconciliation Statement as on 31st March 2020. 10
- (1) Balance as per Pass Book Rs. 2,00,000 (Credit Balance).
 - (2) Cheques deposited in March amounted Rs. 3,00,000 out of which cheques for Rs. 1,80,000 were credited in the month of March.
 - (3) Cheques issued to members in March of Rs. 1,25,000 were presented for payment in April.
 - (4) Bank charges Rs. 700 debited by Bank but not recorded in the society.
 - (5) Interest credited by Bank Rs. 3,000 but not recorded in the society.

3. (A) Journalise the following transaction in Journal Entry.

10

- (1) 1st April 2021 sold goods on credit to Shri. Ajit Rs. 800.
- (2) 15th April 2021 paid office rent by cheque to Deepak Rs. 300.
- (3) 20th April 2021 paid salary in cash to Shri. Kale Rs. 350.
- (4) 23rd April 2021 cash deposited in Bank Rs. 2,600.
- (5) 27th April 2021 goods withdrawn for personal use Rs. 300.

(B) Write short notes of Petty Cash Book with purposes / importance of maintaining Petty Cash Book.

10

4. Write short notes on [any four]

16

- (1) Reserve for Bad and Doubtful Debts.
- (2) Non-Performing Assets.
- (3) Real Accounts.
- (4) Nominal Accounts.
- (5) Provision and Reserves.
- (6) Journal Voucher.

5. (A) Match the pairs

7

'A'

- (1) AS - 1
- (2) AS - 2
- (3) AS - 6
- (4) AS - 9
- (5) AS - 10
- (6) AS - 13
- (7) AS - 16

'B'

- (a) Valuation of Inventories
- (b) Accounting for Investments
- (c) Revenue Recognition
- (d) Accounting for Fixed Assets
- (e) Depreciation Accounting
- (f) Borrowing Costs
- (g) Disclosure of Accounting Policies

(B) Fill in the blanks.

7

- (1) When ends starts.
- (2) Trade discount does not appear in
- (3) Contingent liabilities should be shown in
- (4) Profit and Loss Account and Balance-Sheet of a Co-operative Society should be prepared in form.
- (5) Entrance fees should be transferred to
- (6) Cash Book does not show balance.
- (7) Good Will is and asset.

मराठी रूपांतर

जमा-खर्च

पेपर - २

सूचना : (१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

(३) इंग्रजी माध्यमातील प्रश्नपत्रिका अधिकृत मानली जाईल.

१. सेवा सहकारी संस्था, नाशिकचे दिनांक ३१ मार्च २०२१ रोजीच्या खालील तेरीजपत्रक व समायोजनांच्या आधारे ३० संस्थेचे दिनांक ३१ मार्च २०२१ अखेरचे व्यापारी पत्रक, नफा-तोटा पत्रक व ताळेबंद तयार करा.

तेरीजपत्रक

तपशील (खात्याचे नाव)	नावे बाकी (रक्कम)	जमा बाकी (रक्कम)
भाग भांडवल	--	२,४५,५००
खरेदी	९,६४,३२०	--
खरेदी मालाचा वाहतूक खर्च	२१,२००	--
खरेदी माल परत	--	१,०००
विक्री	--	१२,६१,२५०
विक्री परत	१,४५०	--
पगार	६३,५६०	--
विमा	१,५००	--
छपाई व स्टेशनरी	२,८६५	--
फर्निचर	९१,३२०	--
शिल्लक माल १ एप्रिल २०२०	२४,३३०	--
सभा खर्च	२,७४५	--
ऑडिट फी	१०,०००	--
रोख शिल्लक	१६,३१५	--
बँक अधिविकर्ष	--	३२,३३५
व्यापारी येणे (Debtors)	११,३२०	--
देणेकरी (Creditors)	--	८,४१५
बँक अधिर्षावरील व्याज	४,४२७	--
जिल्हा मध्यवर्ती बँकेतील भाग	२,०००	--
किरकोळ खर्च	२१,१४८	--

तपशील (खात्याचे नाव)	नावे बाकी (रक्कम)	जमा बाकी (रक्कम)
इमारत	६,५०,०००	--
बँक कर्ज	--	३,००,०००
जाहिरात खर्च	४,०००	--
बुडीत कर्ज	५००	--
राखीव निधी	--	१,२३,४००
इलेक्ट्रिकल फिक्सचर व फिटिंग्ज	४०,०००	--
प्रवास खर्च	१२,०००	--
टेलिफोन व मोबाईल खर्च	२१,४००	--
वीज बिल	५,५००	--
एकूण	१९,७१,९००	१९,७१,९००

समायोजन :-

- (१) दिनांक ३१ मार्च २०२१ चा शिल्लक माल रुपये ३२,४६०.
 - (२) शिक्षण निधीसाठी रुपये १,००० ची तरतूद करा.
 - (३) आगाऊ विमा हप्ता भरणा रुपये ७५०.
 - (४) इमारतीवर ५%, फर्निचर १०%, इलेक्ट्रिकल फिक्सचर व फिटिंग्जवर १०% झीज आकारा.
 - (५) बुडीत व संशयित निधीसाठी व्यापारी येणीच्या ५% तरतूद करा.
- २ (अ) दिनांक १ जानेवारी २०१३ रोजी कंपनीने रुपये ८०,००० किमतीचे यंत्र खरेदी करून स्थिर घसारा पद्धतीने १० घसारा आकारणी करण्याचे ठरविले. दिनांक १ जानेवारी २०१५ रोजी कंपनीने स्थिर घसारा पद्धतीऐवजी घटत्या घसारा पद्धतीने २०% दराने सुरुवातीपासून घसारा आकारण्याचे ठरविले. पद्धत बदलल्याने येणारा घसारा फरक वर्षे २०१५ च्या नफा-तोटा खात्यावर मांडणी करण्याचे ठरविले. कंपनीची वर्ष अखेर दरवर्षी ३१ डिसेंबर अशी आहे.
- वरील माहितीवरून कंपनीचे वर्षे २०१३, २०१४ व २०१५ चे यंत्र खाते तयार करा.
- (ब) खालील माहितीवरून सेवा विकास संस्था मर्यादित, बुलढाणा या संस्थेचे दिनांक ३१ मार्च २०२० चे बँक ताळमेळ १० पत्रक तयार करा.
- (१) पासबुकानुसार जमा बाकी रुपये २,००,०००
 - (२) बँकेत भरणा केलेल्या रुपये ३,००,००० रकमेच्या धनादेशापैकी रुपये १,८०,००० चा धनादेश मार्च महिन्यात जमा झाला.
 - (३) सभासदांना देण्यात आलेले रुपये १,२५,००० चे धनादेश माहे एप्रिलमध्ये दाखल करण्यात आले.
 - (४) बँकेने रुपये ७०० बँक चार्जेस नावे टाकले, परंतु त्यांची नोंद संस्थेच्या दप्तरी झाली नाही.
 - (५) बँकेने दिलेले व्याज रुपये ३,००० ची नोंद संस्थेच्या दप्तरी झाली नाही.

३. (अ) खालील व्यवहाराची किर्दवहीत (Journal Entry) ची नोंद करा.

१०

- (१) दिनांक १ एप्रिल २०२१ श्री. अजित यांना उधारीने माल विक्री रुपये ८००.
- (२) दिनांक १५ एप्रिल २०२१ श्री. दिपक यांना चेकने ऑफिस भाडे दिले रुपये ३००.
- (३) दिनांक २० एप्रिल २०२१ श्री. काळे यांना रोखीने पगार रुपये ३५० दिला.
- (४) दिनांक २३ एप्रिल २०२१ रोजी बँकेत रोख रक्कम भरली रुपये २,६००.
- (५) दिनांक २७ एप्रिल २०२१ रोजी खाजगी वापरास व्यवसायातून माल घेतला रुपये ३००.

(ब) किरकोळ रोकड वही म्हणजे काय ? त्याचा उद्देश महत्त्व विशद करा.

१०

४. टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

१६

- (१) अनुत्पादक जिंदगी.
- (२) बुडीत कर्ज निधी.
- (३) वास्तव लेखा.
- (४) नाममात्र लेखा.
- (५) तरतुदी व निधी.
- (६) जर्नल प्रमाणपत्र.

७

५. (अ) योग्य जोड्या जुळवा

अ

ब

- (१) लेखांकन मानक - १
- (२) लेखांकन मानक - २
- (३) लेखांकन मानक - ६
- (४) लेखांकन मानक - ९
- (५) लेखांकन मानक - १०
- (६) लेखांकन मानक - १३
- (७) लेखांकन मानक - १६

- (अ) साठा मूल्यांकन
- (ब) गुंतवणूक लेखांकन
- (क) प्राप्ती / उत्पन्नाची ओळख
- (ड) अचल मत्तेचे लेखांकन
- (इ) घसारा लेखांकन
- (फ) कर्ज उभारणी खर्च
- (ग) लेखांकन धोरणाची घोषणा

(ब) रिकाम्या जागा भरा

७

- (१) जेव्हा शेवट असतो तेव्हा सुरुवात आहे.
- (२) व्यापारी सूट दर्शविली जात नाही.
- (३) संभाव्य देयता दर्शविली जाते.
- (४) सहकारी संस्थेचे नफा-तोटा पत्रक व ताळेबंद या नमुन्यात तयार करणे आवश्यक आहे.
- (५) प्रवेश फी ला स्थानांतरीत करावी.
- (६) रोख पुस्तक बाकी दाखवित नाही.
- (७) नाव लौकिक ही व संपत्ती आहे.